

بررسی ابعاد تاثیر پذیری شاخص هزینه های بدهی و نقدینگی از خوانایی گزارش حسابداری

مصطفی خادم الحسینی

دانشجوی دکترا حسابداری، گروه حسابداری و مالی، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران
moostafakhadem1346@gmail.com

علی باغانی

گروه حسابداری و مالی، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران (نویسنده مسوول)
Email: a_baghani@iau.ac.ir

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۸/۰۶ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۸/۲۰

چکیده

هدف اصلی این پژوهش بررسی ابعاد تاثیر پذیری شاخص هزینه های بدهی و نقدینگی از خوانایی گزارش حسابداری می باشد. جامعه آماری پژوهش شرکت های پذیرفته شده در بازار سرمایه ایران طی دوره مالی ۱۳۹۴ تا ۱۴۰۲ بوده است. روش نمونه گیری مورد استفاده در این تحقیق غربالگری بوده که شرکت هایی که واجد شرایط مدنظر نبوده حذف شده و در نهایت تعداد ۱۲۵ شرکت وارد نمونه نهایی شده اند. روش تحقیق مورد استفاده در این تحقیق برای جمع آوری اطلاعات کتابخانه ای و همچنین استفاده از پایگاه داده های سازمان بورس بوده و بصورت پس رویدادی داده مورد بررسی قرار گرفتند. روش رگرسیونی مورد استفاده چند متغیره بوده و ساختار داده های مورد استفاده نیز بصورت پانل بوده و برای اجرای رگرسیون مفروضات رگرسیون مورد بررسی قرار گرفته است. برای اجرای پژوهش تعداد دو فرضیه مطرح شده است. نتایج حاصل از انجام این پژوهش نشان داد که بر اساس فرضیه اول پژوهش هزینه بدهی از خوانایی گزارش حسابداری اثر پذیر می باشد و همچنین نتیجه حاصل از فرضیه دوم نشان داد که نقدینگی شرکت از خوانایی گزارش حسابداری اثر پذیر نمی باشد.

واژه های کلیدی: بدهی، نقدینگی، حسابداری، گزارش حسابداری.

۱- مقدمه

گزارش حسابرس به واسطه پیامدهای گسترده ای که برای استفاده کنندگان گزارشهای مالی به همراه دارد، همواره مورد توجه پژوهشگران قراردادی و از ابعاد مختلف مورد مطالعه قرار گرفته است. براساس مطالعه مک و همکاران (۲۰۱۳) میتوان پژوهشهای گزارش حسابرس را به دو گروه تقسیم نمود:

الف. گروهی از پژوهشها محتوای اطلاعاتی گزارشهای حسابرسی را مورد توجه قرار داده اند به عبارتی دیگر به دنبال پاسخ این پرسش بوده اند که بایستی چه اطلاعاتی در گزارش حسابرس گنجانده شود؟ به عنوان نمونه گری و همکاران^۱ (۲۰۱۱) دریافته اند که درک مفاهیم کلیدی مورد استفاده در گزارش حسابرس نظیر اطمینان نسبی، اهمیت و نمونه گیری برای استفاده کنندگان مشکل است، بنابراین بسیاری از استفاده کنندگان تنها به نوع اظهارنظر حسابرس اکتفا نموده و متن گزارش را مطالعه نمیکنند. همچنین مطالعه انجام شده توسط موسسه تحلیلگران مالی رسمی (۲۰۱۰) نشان میدهد که ۹۴ درصد استفاده کنندگان گزارش حسابرس معتقدند بایستی اطلاعات بیشتری در گزارش حسابرسی ارائه گردد.

ب. پژوهشهای گروه دوم به مطالعه واکنش استفاده کنندگان نسبت به اطلاعات مخبره شده توسط حسابرس میپردازد. به عنوان مثال مطالعه چرچ، دیویس و مک کراکن^۲ (۲۰۱۱) نشان داد که فاصله انتظاری بین حسابرس استفاده کنندگان گزارش حسابرس پس از انتشار ISA 700 و SAS 50 کاهش یافته است. رضایی و همکاران (۲۰۱۲) واکنش بازار به گزارش حسابرس پیرامون کنترلهای داخلی را مورد بررسی قرارداده و دریافته اند که بازار برای کنترلهای داخلی موثر ارزش قائل است. از میان پژوهشهای داخلی، بهار مقدم و جوکار (۱۳۹۷) با مطالعه تاثیر کیفیت حسابرسی بر تصمیمات سرمایه گذاران در بازار نشان دادند که نوع گزارشهای حسابرس به همراه رفتارهای احساسی سرمایه گذاران به طور مشترک بر قیمت سهام تاثیر میگذارند. همچنین نتایج پژوهش حساس یگانه و یعقوبی منشی (۱۳۸۲) حاکی از آن است که نوع اظهار نظر حسابرس بر قیمت سهام تاثیرگذار است.

پژوهشهای گذشته (به عنوان نمونه: تن، یینونگ و ژو^۳، ۲۰۱۵) نشان داده است که واکنش استفاده کنندگان به جنبه محتوایی گزارشهای مالی محدود نبوده و تحت تاثیر ویژگیهای شکلی و زبانی گزارش نیز قرار میگیرد. از این رو انتظار میرود خوانایی (میزان سهولت در درک متن) گزارش حسابرس نیز

همانند سایر گزارشهای مالی واکنش استفاده کنندگان را تحت تاثیر قرار دهد، این امر زمینه ساز انجام پژوهشهایی پیرامون موضوع خوانایی گزارش حسابرس گردیده است. به عنوان نمونه اسمیت^۴ (۲۰۱۶) به بررسی تاثیر انتشار ISA 700 بر لحن و خوانایی گزارشهای حسابرس در کشور انگلستان پرداخته و نشان داد که پس از انتشار ISA 700 خوانایی گزارشهای حسابرسی افزایش یافته و لحن آنها منفی تر و نامطمئنتر گردیده است. از این رو هدف اصلی این پژوهش حاضر به دنبال یافتن پاسخی به این سؤال اصلی است که آیا هزینه بدهی و نقدینگی از خوانایی گزارش حسابرسی تاثیر پذیری دارد؟

ادبیات نظری و پیشینه پژوهش

خوانا بودن، به معنای احتمال موفقیت خواننده در خواندن و درک یک متن یا نوشته است. گزارش حسابرسی به دلیل پیامدهایی که برای استفاده کنندگان دارد، محتوای اطلاعاتی آن بسیار مهم است و درک مفاهیم کلیدی در آن و استفاده از کلمات قابل فهم و یا کلمات و عبارتهای پیچیده و دشوار در قابلیت درک آن بسیار مؤثر است. محاسبه خوانایی رویکردی است برای ارزیابی عملکرد گزارش حسابرسی درباره اینکه آیا این گزارش میتواند پیام خود را درباره فرآیند حسابرسی و واحد حسابرسی شده به خوبی انتقال دهد. یکی از نخستین پژوهشها در خصوص خوانایی گزارش حسابرس را (پوند ۱۹۸۱) انجام داده است. وی گزارش حسابرس را ابزاری برای انتقال مفاهیم از حسابرسان به استفاده کنندگان صورتهای مالی دانسته و کارایی آن را تابعی از خوانایی و سهولت در درک مطلب تلقی نموده است. وی معتقد بود وجود فیزیکی گزارش حسابرس در میان صورتهای مالی حاوی پیام است؛ اما صرف وجود گزارش حسابرس بدون توجه به نحوه نگارش آن برای انتقال مؤثر پیام کافی نیست. ارتباط میان حسابرسان و استفاده کنندگان اطلاعات مالی تنها زمانی به وجود میآید که پیامها همانطور که مدنظر حسابرسان بوده است به گیرندگان پیام منتقل شود. او خوانایی را به صورت میزان سهولت در درک مطلب به واسطه نوع نگارش پیام تعریف و به کمک شاخصهای گوناگون آن را اندازه گیری نموده و به این موضوع اشاره دارد که درک گزارش حسابرس به تحصیلاتی نیاز دارد که در آن سالهای عمده ای استفاده کنندگان از آن بی بهره بوده اند گزارش حسابرسی یک سند مهم حیاتی و حلقه ارتباطی بین حسابرس و استفاده کنندگان است. (ماریکوئی و همکاران^۵ ۲۰۱۵) تاثیر گزارش

⁴ Smith

⁵ Mareque, M., López-Corrales, F., & Fiestras, G. (2015).

¹ Gray, Glen. Turner, Jerry. Coram, Paul. Mock, Theodore

² Church, Bryan. Davis, Shawn. McCracken, Susan

³ Tan, Hun-Tong. Ying, Wang Elaine. Zhou, Bo

حسابرسی بر تصمیم گیریهای استفاده کنندگان میتواند به سه جزء دقت درک استفاده کنندگان از پیام در نظر حسابرس تاثیر پیام درک شده بر تصمیم استفاده کنندگان و تاثیر آن بر نتیجه تصمیم گیری تقسیم شود (موچومبا^۱ ۲۰۱۴) در نتیجه واکنش استفاده کنندگان به قابلیت فهم گزارش حسابرسی بستگی دارد که تحت تاثیر خوانایی استفاده کنندگان از این گزارش قرار میگیرد خوانایی گزارش حسابرس یک ویژگی کلامی محسوب می شود که کیفیت اطلاعات مالی را تعیین می کند. خوانایی میتواند معطوف به بعد فیزیکی و یا محتوایی متون باشد ولی بیشتر به طراحی فونت، فرایند های روئیت، ساختار چشم و ... می پردازد و دومی موضوعاتی مانند طول متن، واژگان پایه، ساختار جمله و ابهامات نحوی و معنایی را مطالعه نماید (شادمان و همکاران ۱۳۹۲) خوانایی به میزان سهولت در درک مطلب به واسطه نوع نگارش پیام تعریف میگردد. میزان خوانایی متون بایستی با توانای خواننده ای که متن برای وی نگارش گردید است همخوانی داشته باشد. در حسابرسی و تحقیقات حسابرسی در حال انجام خوانایی معمولا میزان پیچیدگی در سبک نوشتن است که می تواند در درک خواننده از متن تاثیر بگذارد. (کیگ و همکاران^۲ ۱۹۹۰).

نقدینگی

نقدینگی توانایی شرکت برای تبدیل دارایی ها به پول نقد یا کسب وجه نقد - از طریق وام یا پول در بانک - برای پرداخت تعهدات یا بدهی های کوتاه مدت خود است. اگر بخواهید بدهی امروز خود را بپردازید، کسب و کار شما چقدر می تواند به پول نقد دسترسی داشته باشد - و چقدر سریع می توانید آن را دریافت کنید؟ نقدینگی به این سوال پاسخ می دهد. به گفته شان بنیستون، شریک ارشد مشتری خدمات مشاوره BDC، این یک عامل کلیدی در توانایی شما برای رشد است. بنیستون میگوید: «بگویید برای خرید تجهیزات جدید یا یک ساختمان جدید وام میگیرید. یکی از اولین چیزهایی که بانک شما قرار است به آن توجه کند، نقدینگی شماست. اگر آنها فکر نمی کنند که شما به اندازه کافی مایع هستید، برنامه های شما ممکن است متوقف شود». هیچ عدد جادویی یا نسبت طلایی در مورد نقدینگی وجود ندارد. هر کسب و کاری نیازها و ملاحظات منحصر به فرد خود را دارد. آنچه مهم است این است که با اندازه گیری موارد مناسب در طول زمان از نقدینگی خود آگاه باشید. بنیستون میگوید: «در پایان روز، پول درآوردن نیاز

است (وبسایت، کسب و کار ۲۰۲۳) اگر نمی توانید به سرمایه در گردش دسترسی داشته باشید، چگونه رشد می کنید؟ نقدینگی در تجارت چیست؟ نقدینگی معیاری به روز از توانایی یک کسب و کار در تبدیل سریع دارایی ها به پول نقد است. برخی از دارایی ها نقدشوندگی بیشتری نسبت به سایرین دارند: دارایی های جاری نقدشونده ترین هستند. آنها را می توان تقریباً فوراً برای معاملات استفاده کرد. از داراییهای جاری در نظر گرفته شده با نقدینگی بالا، وجه نقد در صدر فهرست قرار دارد. انواع دیگر داراییها، مانند اوراق بهادار قابل فروش، حسابهای دریافتی، موجودی کالا و هزینه های پیش پرداخت شده، نقدشوندگی کمتری دارند، زیرا برای تبدیل به پول نقد باید فروخته شوند. دارایی های ثابت یا بلندمدت نقدشوندگی کمتری در نظر گرفته می شوند زیرا تبدیل آنها به پول نقد می تواند ماه ها یا حتی سال ها طول بکشد. آنها همچنین تمایل دارند دارایی هایی باشند که کسب و کار برای عملکرد به آن نیاز دارد، مانند تجهیزات یا ساختمان ها. اینها ممکن است ارزش بالقوه زیادی داشته باشند، اما تبدیل آنها به پول نقد آسان نیست. نقدینگی زمانی بهبود می یابد که یک شرکت داراییهای جاری بیشتری نسبت به بدهیها تولید میکند. کسب و کارها در صنایع بالغ اغلب داراییهای بسیار نقدی زیادی دارند، زیرا داراییهای نقدی هستند. سابقه آوردن پول نقد استارت آپها معمولا نقدینگی کمتری دارند: آنها دسترسی یکسانی به سرمایه در گردش و وام ندارند، و ممکن است پول نقد آنها در موجودیهایی که میخواهند بفروشند، بسته شود. بنیستون میگوید واقعا باید آن را از نزدیک دنبال کرد. شرکتهای جوانتر با اندازه گیری نقدینگی منظم میتوانند مطمئن شوند که گرفتار غافلگیری نقدینگی نمیشوند (وبسایت، کسب و کار ۲۰۲۳)

هزینه بدهی

بدهی عبارت است از هرگونه بدهی که واحد تجاری به دیگری. داشتن بدهی برای بسیاری از نهادها اجتناب ناپذیر است و نسبتا رایج است. در واقع، شرکت ها و افراد ممکن است از بدهی برای خریدهای بزرگ یا سرمایه گذاری برای رشد بیشتر استفاده کنند. بدهی بخشی از ساختار سرمایه آنها است که شامل حقوق صاحبان سهام نیز می شود. ساختار سرمایه به نحوه تامین مالی عملیات کلی و رشد یک شرکت از طریق منابع مختلف وجوه، که ممکن است شامل بدهی مانند اوراق قرضه یا وام باشد، می پردازد. هزینه بدهی کل هزینه بهره بدهی به یک بدهی است. به عبارت ساده، هزینه بدهی، نرخ بهره موثر یا کل میزان بهره ای

³ cikg, F., Giannozzi, A., Marzi, G., & Altman, E., (1990)

¹ Muchomba, W. (2014).

² Pound, G. D. (1981).

ارتباط منفی و معناداری با بندهای گزارش حسابرسی دارد. با افزایش خوانایی در صورت های مالی، حق الزحمه حسابرسی و تعداد بندهای گزارش حسابرسی کاهش می یابد. نتایج این پژوهش در خصوص معنی داری این دو رابطه سازگار با تحقیقات پیشین می باشد و به عبارتی دیگر، میزان تلاش حسابرسان که به دلیل افزایش خوانایی صورت های مالی کاهش می یابد، باعث کاهش تعداد بندهای حسابرسی و متعاقباً کاهش حق الزحمه حسابرسی می شود. با عنایت به توجه اخیر محققان خارجی به موضوع خوانایی گزارشگری مالی، این پژوهش در تلاش است شواهد جدیدی در خصوص خوانایی گزارشگری مالی در بازار نوظهور و در حال توسعه ایران فراهم نماید و در این حوزه قلمروی دانش موجود را گسترش دهد.

آیباقی اصفهانی (۱۴۰۳) به مطالعه بررسی تاثیر خوانایی گزارش های مالی بر نقدینگی شرکت و هزینه بدهی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران پرداختند. یافته ها و نتایج پژوهش نشان داد خوانایی گزارش های مالی بر نقدینگی شرکت تاثیر مثبت و معنادار دارد. علاوه بر این خوانایی گزارش های مالی بر هزینه بدهی تاثیر مثبت و غیرمعنادار دارد.

طاهری و همکاران (۱۴۰۲) به مطالعه اثر تعدیلی کیفیت سود و کیفیت حسابرسی بر رابطه خوانایی گزارش های مالی با هزینه تأمین مالی شرکت های عضو بورس اوراق بهادار تهران پرداختند. نتایج حاصل از آزمون فرضیه های پژوهش رابطه معنادار و منفی را بین خوانایی گزارشگری مالی و هزینه سرمایه شرکت ها نشان می دهد. همچنین، نتایج نشان می دهند مدیریت سود به عنوان شاخص اندازه گیری کیفیت سود، رابطه منفی بین خوانایی و هزینه های تأمین مالی را تشدید می کند. به عبارتی، افزایش مدیریت سود در شرکت هایی که خوانایی پایین تری دارند، منجر به افزایش هزینه های تأمین مالی شده است. همچنین، کیفیت حسابرسی در شرکت هایی که خوانایی پایین تری داشته اند، هزینه سرمایه را در جهت مثبت تعدیل کرده است.

رمضان احمدی و همکاران (۱۴۰۱) به مطالعه بررسی تأثیر سبک حسابرس بر رابطه بین خوانایی گزارشگری مالی و آگاهی بخشی قیمت سهام. پرداختند. نتایج به دست آمده نشان می دهد که سبک حسابرس و خوانایی گزارشگری مالی (شاخص فوگ و شاخص طول متن) بر آگاهی بخشی قیمت سهام، تأثیر مثبت و معناداری دارد. همچنین بر اساس نتایج، سبک حسابرس بر رابطه بین خوانایی گزارشگری مالی و آگاهی بخشی قیمت سهام، به طور مثبت و معنادار تأثیر دارد.

علی خانی و همکاران (۱۴۰۰) به مطالعه ویژگی های کمیته حسابرسی و خوانایی گزارش حسابرسی پرداختند. نتایج حاصل

است که ی ک شرکت یا فرد در قبال هر بدهی، مانند اوراق قرضه و وام، بدهکار است. این هزینه می تواند به هزینه بدهی قبل از مالیات یا پس از مالیات اشاره داشته باشد. درجه هزینه بدهی کاملاً به اعتبار وام گیرنده بستگی دارد، بنابراین هزینه های بالاتر به این معنی است که وام گیرنده ریسکی در نظر گرفته می شود. هزینه بدهی نرخ مؤثری است که یک شرکت برای بدهی خود می پردازد، مانند اوراق قرضه و وام. تفاوت اصلی بین هزینه بدهی قبل از مالیات و هزینه بدهی پس از مالیات در این واقعیت است که هزینه بهره قابل کسر مالیات است. بدهی بخشی از ساختار سرمایه یک شرکت است و بخشی دیگر از حقوق صاحبان سهام است. محاسبه هزینه بدهی شامل یافتن میانگین سود پرداختی به تمام بدهی های یک شرکت است هزینه اندازه گیری بدهی در درک نرخ کلی که توسط یک شرکت برای استفاده از این نوع تامین مالی بدهی پرداخت می شود مفید است. این معیار همچنین میتواند به سرمایه گذاران ایده ای از سطح ریسک شرکت در مقایسه با سایرین بدهد، زیرا شرکتهای ریسک پذیر معمولاً هزینه بدهی بالاتری دارند. (رسانه سرمایه گذاری، ۲۰۲۳)

پیشینه داخلی

رومزیار و همکاران (۱۴۰۴) به مطالعه بررسی تعیین کننده های خوانایی گزارشگری مالی با استفاده از روش مرور سیستماتیک (مورد مطالعه: بازار سرمایه ایران) پرداختند. یافته ها نشان داد عواملی نظیر راهبری شرکتی، ویژگی های مدیریتی، مدیریت سود، مدیریت سود، عملکرد مالی و اقتصادی و مشخصه های حسابرسی، از تعیین کننده های مهم خوانایی گزارشگری در ایران است. می توان نتیجه گرفت علارغم محدودیت های "شاخص فوگ" برای اندازه گیری خوانایی این شاخص در بازار سرمایه ایران نیز قابل استفاده است. ارائه مدل ایرانی عوامل موثر بر خوانایی گزارشگری مالی با در نظر گرفتن عوامل مهم شناسایی شده در این پژوهش قابل توجه است. پیوند یافته ها با تئوری ها که اغلب در پژوهش های موجود یا وجود ندارد و یا به صورت ناقص به آن اشاره شده است، دانش افزایی این پژوهش است.

مشایخ و همکاران (۱۴۰۳) به مطالعه بررسی اثر خوانایی گزارش های مالی بر تاخیر گزارش حسابرسی، بندهای توضیحی و حق الزحمه حسابرسی پرداختند. نتایج آزمون فرضیه ها نشان داد رابطه معناداری بین خوانایی صورت های مالی و تاخیر گزارش حسابرسی وجود ندارد. همچنین نتایج موید این بود که بین خوانایی صورت های مالی و حق الزحمه حسابرسی ارتباط منفی معناداری وجود دارد. به علاوه خوانایی صورت های مالی

بیشتر است که لحن افشای منفیتر یا مبهم تر باشد. آنها همچنین دریافته‌اند که تأثیر خوانایی گزارشگری سالانه بر هزینه حقوق صاحبان سهام بستگی به میزان رقابت در بازار سهام، سطح مالکیت سرمایه گذاران نهادی و پوشش تحلیلگران دارد. حاتم رجیبا و همکاران^۳ (۲۰۲۱) در پژوهشی نشان دادند پیچیدگی متنی بیشتر با هزینه بالاتر سرمایه سهام شرکت‌ها مرتبط است. نتایج آنها نشان می‌دهند اثر پیچیدگی گزارش سالانه بر هزینه حقوق صاحبان سهام زمانی بیشتر است که لحن افشای سالانه منفی‌تر یا مبهم‌تر باشد. همچنین، آنها دریافته‌اند اثر خوانایی گزارش سالانه بر هزینه سرمایه به میزان رقابت بازار سهام، سطح مالکیت سرمایه گذاران نهادی و پوشش تحلیلگران نیز بستگی دارد.

کیائو خو و همکاران^۴ (۲۰۲۰) نیز با اجرای یک مدل رگرسیون معادلات هم‌زمان، رابطه دوسویه بین حق‌الزحمه حسابرسی و خوانایی گزارش‌های مالی را بررسی کردند. نتایج آنها نشان دادند در حالی که خوانایی ضعیف هزینه‌های دریافت‌شده توسط حسابرسان را افزایش می‌دهد، هزینه‌های حسابرسی بالاتر نیز خوانایی گزارش‌های مالی را بهبود می‌بخشد. بای و همکاران^۵ (۲۰۱۹) در پژوهشی به بررسی رابطه بین خوانایی گزارشگری مالی و هم‌زمانی بازده سهام پرداختند. نتایج بررسی آنان نشان داد که گزارش‌های مالی خوانا، با کاهش هزینه‌های پردازش اطلاعات مربوط به شرکت، هم‌زمانی بازده سهام را کاهش می‌دهد. علاوه بر این، نتایج پژوهش آنها نشان داد که تأثیر پذیرش گزارش در هم‌گرایی ثبات سهام، بیشتر بر شرکت‌هایی با پوشش کم تحلیلگر یا مالکیت نهادی متمرکز است. در نهایت، خوانایی روی هم‌گرا بودن سهام در شرکت‌هایی که دارای عدم تقارن اطلاعاتی بالا هستند، مانند شرکت‌های کوچک، با هزینه‌های تحقیق و توسعه بالا یا با رشد بالا تمرکز می‌کنند.

فرضیه‌های پژوهش

فرضیه اول: هزینه بدهی از خوانایی گزارش حسابرسی اثرپذیر است.

فرضیه دوم: نقدینگی شرکت از خوانایی گزارش حسابرسی اثرپذیر است.

از این پژوهش نشان داد که با توجه به نبود رابطه بین اندازه، استقلال و تخصص مالی اعضای کمیته حسابرسی با خوانایی گزارش حسابرسی، لزوم توجه به اثربخشی ویژگی‌های کمیته‌های حسابرسی از اهمیت بسیار زیادی دارد.

حسین پور و همکاران (۱۴۰۰) به مطالعه تأثیر شاخص‌های عملکرد مالی و پیامدهای حسابرسی بر خوانایی گزارشگری مالی در شرکتهای پذیرفته شده در بازار سرمایه ایران پرداختند. نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌ها نشان می‌دهد که بازده داراییها بر خوانایی گزارش‌های مالی تأثیر منفی و معنی داری دارد. و همچنین تاخیر گزارش حسابرسان بر خوانایی تأثیر مثبت و تغییرات حسابرسان بر خوانایی گزارش حسابرسان تأثیر منفی و معنی داری دارد.

پیشینه خارجی

سومیا آرورا و یوگش چاوهان (۲۰۲۳) در پژوهشی نقش خوانایی صورت‌های مالی بر کاهش آسیب‌های اطلاعاتی سرمایه‌گذاران خارجی را بررسی کردند. نتایج نشان دادند صورت‌های مالی خواناتر، سرمایه‌گذاران خارجی را جذب می‌کنند. همچنین، مزایای خوانایی بیشتر برای شرکت‌های فعال در صنایع کمتر رقابتی و دارای کیفیت سود ضعیف شایان توجه است.

مارتین و همکاران^۱ (۲۰۲۲) در پژوهشی به بررسی تأثیر افشای اسناد و خوانایی بر نقدینگی با شواهدی از اوراق قرضه سازگار با محیط زیست پرداخته‌اند. این پژوهش به بررسی اثرات بالقوه افشا و خوانایی اسناد انتشار اوراق قرضه سبز بر نقدینگی آنان پرداخته‌اند. با استفاده از نمونه‌ای از ۲۷۴ اوراق قرضه سبز منتشر شده توسط ناشران شرکتی و مالی (۱۰۲ شرکت منحصر به فرد) در سراسر جهان (۲۳ کشور) از سال ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۸، نشان داده‌اند که افشای چارچوب‌های اوراق قرضه سبز و گزارش‌های سالانه و هم‌خوانایی آنها باعث افزایش نقدینگی آن اوراق می‌شود. نتایج آنان برای بررسی درون‌زایی و تکنیکهای تخمین جایگزین قوی هستند. افشا و خوانایی هر دو تأثیر مهمتری بر نقدینگی اوراق قرضه صادر شده توسط ناشران غیرمالی (در مقابل مالی) اوراق با سررسید طولانیتر و اوراق با رتبه اعتباری پایینتر دارند.

آرجیبا و همکاران^۲ (۲۰۲۱) با بررسی ارتباط خوانایی گزارشگری سالانه و هزینه حقوق صاحبان سهام دریافته‌اند تأثیر پیچیدگی گزارش سالانه بر هزینه حقوق صاحبان سهام زمانی

¹ Martin and etal

² Ajina, A., Laouiti, M., & Msolli, B

³ Rjiba, H., Saadi, S., Boubaker, S., & Ding, X. S

⁴ Qiao Xu et al., 2020).

⁵ Bai, X., Dong, Y. & Hu, N

روش شناسی پژوهش

پژوهش فعالیت مستمر داشته و وقفه معاملاتی بیشتر از شش ماه نداشته باشند در نظر گرفته شدند.

مدل و متغیرهای پژوهش

مدل ریاضی فرضیه اول پژوهش:

$$COD_{it} = a_0 + \beta_1 ARR_{it} + \beta_2 leverage_{it} + \beta_3 MarkettoBook_{it} + \varepsilon_{it}$$

مدل ریاضی فرضیه دوم پژوهش:

$$LIQ1it = a_0 + \beta_1 ARR_{it} + \beta_2 leverage_{it} + \beta_3 MarkettoBook_{it} + \varepsilon_{it}$$

برای محاسبه متغیرهای پژوهش از مستقل، وابسته، و همچنین کنترل ها از شیوه تمنا و همکاران (۲۰۲۲) استفاده خواهد شد که هریک از آن متغیرها به شرح ذیل توضیح داده خواهند شد:

پژوهش حاضر براساس روش مطالعات کتابخانه ای بوده و اطلاعات لازم جهت انجام پژوهش با استفاده از کتب، نشریات، مقالات و مجلات جمع آوری گردیده است. از آنجایی که موضوع تحقیق در ارتباط با شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می باشد، لذا نمونه آماری نیز از این شرکت ها بوده و به گونه ای انتخاب شده است که از کلیه صنایع فعال در بورس، نمونه انتخاب شده و این نمونه قابلیت تعمیم نتایج حاصله از تحقیق بر کل جامعه آماری (شرکت های پذیرفته شده در بورس تهران) را دارا می باشد.

در این تحقیق برای جمع آوری داده ها از نرم افزار ره آورد نوین استفاده شده است، جامعه آماری این پژوهش، کلیه شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار طی دوره زمانی ۱۳۹۴ تا ۱۴۰۲ است، از میان این شرکتهای، شرکتهایی که طی دوره

جدول شماره ۱- متغیرهای پژوهش و نحوه محاسبه

نوع متغیر	نام متغیر	نحوه محاسبه
وابسته	نقدینگی شرکت	$liqit = \frac{\text{net cash flow of operation} + \text{cash and equivalent cash}}{\text{total asset}}$
	هزینه بدهی	$CODit = \frac{\text{interest expense}}{\text{total liability}}$
مستقل	خوانایی گزارشهای حسابرسی	لگاریتم اندازه فایل گزارش حسابرسی شرکت
کنترلی	ارزش شرکت	$Market-to-Bookit = \frac{\text{market value}}{\text{book value}}$
	اهرم	$MLeverageit = \frac{\text{total liability}}{\text{total asset}}$

یافته های پژوهش

جدول شماره ۲- آمار توصیفی متغیرهای فرضیه های پژوهش

نام متغیر	حداقل	حداکثر	میانگین	انحراف معیار	چولگی	کشدگی
خوانایی گزارش های حسابرسی	۰.۳۹	۰.۷۰	۰.۵۹	۰.۰۳	-۰.۷۹	۳.۴۰
معیار نقدینگی	۰.۰۴	۰.۵۱	۰.۲۱	۰.۱۰	۰.۴۲	۱.۸۶
نسبت ارزش بازار شرکت به ارزش دفتری شرکت	-۰.۸۰	۲.۷۸	۰.۷۸	۱.۱۵	۳.۱۸	۱.۲۱
نسبت کل بدهی شرکت به کل دارایی	۰.۱۳	۱.۷۰	۰.۴۹	۰.۲۱	۱.۱۹	۱.۸۰

یافته های پژوهش

آزمون فرضیه های پژوهش

فرضیه اول: هزینه بدهی از خوانایی گزارش حسابرسی اثرپذیر است.

با توجه به فرضیه اول پژوهش در جدول (۳) نمایش داده شده است که در آن به بررسی اثرگذاری خوانایی در گزارش های حسابرسی شرکت بر هزینه بدهی می پردازد می توان بیان داشت که رابطه مذکور در سطح معناداری ۰.۰۵ وجود دارد، لذا فرضیه اول تایید شده است. همانطور که از یافته های آماری پژوهش

بدست آمده است ضریب متغیر مستقل پژوهش که همان خوانایی در گزارش های حسابرسی میباشد دارای مقدار ضریب ۰.۴۰۱ بوده است که از دیدگاه آماری نشان دهنده آن خواهد بود که در هنگامی که متغیر مستقل یک واحد تغییر داشته باشد متغیر وابسته پژوهش نیز در به اندازه ۰.۴۰۱ تغییر خواهد کرد. و همچنین در ادامه بررسی نیز مشخص گردید که علامت ضریب متغیر مذکور منفی میباشد که نشان دهنده آن خواهد بود هنگامی خوانایی در گزارش های حسابرسی شرکت ها افزایش

های مختلف از جمله عرضه سهام و همچنین اعتماد تسهیلات دهندگان به آنها نیز افزایش خواهد یافت که از این طریق هزینه های تامین مالی در شرکتها کاهش خواهد داشت و شرکت و سهامداران نیز بواسطه کاهش این هزینه های تامین مالی میزان سود سازی شرکت ها افزایش داشته و از این طریق ارزش شرکت و در نهایت ثروت سهامداران افزایش یابد. با توجه به نتایجی که از این تحقیق و فرضیه مورد بحث بدست آمده می توان اینگونه انتظار داشت که در نمونه شرکت های بازار سرمایه ایران با افزایش سطح کیفیت خوانایی در گزارش های تهیه شده توسط حسابرسان میزان تامین مالی شرکت از محل هزینه های بهره بالا کاهش خواهد یافت و در واقع هزینه های بدهی در این نمونه شرکتها نزولی خواهد بود. در رابطه با متغیرهای کنترل نیز طبق یافته های بدست آمده میتوان بیان داشت متغیرهای اهرم با نسبت بدهی به دارایی و همچنین نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری دارای رابطه معناداری در سطح اطمینان ۰.۹۵ داشته است.

داشته باشد منجر به آن خواهد که مقدار هزینه بدهی نیز در همان شرکت ها کاهش داشته باشد و از سویی در زمانی که کاهش در سطح خوانایی گزارش های حسابرسی ایجاد شود منجر به آن خواهد شد که میزان هزینه بدهی افزایش داشته باشد. و همچنین در ادامه یافته های اماری بدست آمده مشخص گردید ضریب تعدیل شده مدل دارای مقدار ۰.۴۹ بوده است که سطح قدرت بالای مدل در توضیح آنرا نشان خواهد داد. همچنین از یافته های پژوهش نشان داده شده است که تحلیل مالی و اقتصادی بیانگر آن است که در زمانی که سطح کیفی صورت های مالی حسابرسی شده شرکت ها افزایش داشته باشد در واقع منجر به آن خواهد شد که اطلاعات با کیفیت بالاتر و همچنین قابلیت اتکا بیشتری مخابره شود که از این طریق منجر به افزایش سطح شفافیت و افشا اطلاعات در شرکتها و کاهش عدم تقارن اطلاعات خواهد شد که از این طریق میزان قابل فهم صورت های مالی شرکت ها که از اصول کیفی حسابداری نیز است افزایش خواهد یافت و از این طریق مسیرهای تامین مالی در شرکت

جدول (۳) نتایج آزمون برای فرضیه اول

متغیرها	ضریب	انحراف استاندارد	آماره z	p-value
خوانایی گزارش های حسابرسی	-۰.۴۰۱	۰.۱۳۱	-۱۸.۱۹	۰.۰۰۰
نسبت کل بدهی شرکت به کل دارایی	۰.۰۶	۰.۰۱	۵.۲۰	۰.۰۰۰
نسبت ارزش بازار شرکت به ارزش دفتری شرکت	-۰.۰۱۵	۰.۰۰۴	-۳.۳۰	۰.۰۰۱
مقدار ثابت	۱.۵۹	۰.۰۷۱	۱۷.۹۹	۰.۰۰۰
تعدیل شده R2=0.49	آماره والد=۱۰۷۹.۰۱			p-value=۰.۰۰۰

یافته های پژوهش

نیز نشان دهنده آن است که هرچه میزان قیمت سهام شرکتها افزایش داشته باشد منجر به آن خواهد که ارزش بازار سهام افزایش داشته باشد و تقاضا برای سهام شرکتها ایجاد شود و از این طریق میزان نقدشوندگی سهام شرکت افزایش داشته و از این طریق میزان منابع در اختیار شرکت افزایش می یابد و در نتیجه منابع نقدینگی شرکت رشد خواهد داشت و رابطه میان متغیر اهرم در شرکت ها و همچنین فرصت های رشد دارای رابطه معناداری در سطح ۰.۰۵ داشته است.

فرضیه دوم: نقدینگی شرکت از خوانایی گزارش حسابرسی اثرپذیر است.

با توجه به یافته های بدست آمده است در جدول (۴) در بدست آمده که در خصوص اثر گذاری خوانایی در گزارش های حسابرسی بر سطح نقدینگی شرکت ها نشان دهنده آن خواهد بود که رابطه مذکور در سطح معناداری ۰.۰۵ وجود ندارد، بنابراین فرضیه دوم تایید نشده است. همچنین یافته های بدست آمده در خصوص متغیرهای کنترل نیز نشان دهنده آن بود که سطح اهرم در شرکت ها افزایش داشته باشد منجر به آن خواهد شد هرچه میزان بدهی در شرکت ها افزایش داشته باشد منجر به آن خواهد شد که جریان نقد در شرکت ها افزایش داشته باشد و این موضوع ناشی از افزایش تسهیلات دریافتی و در نتیجه وجود جریان نقد زیاد در شرکت ها خواهد شد که از این طریق دارای رابطه مثبت و معنادار خواهد شد و همچنین نتایج در خصوص نسبت های ارزش بازار شرکت به ارزش دفتری

جدول (۴) نتایج آزمون برای فرضیه دوم

متغیرها	ضریب	انحراف استاندارد	آماره z	p-value
خوانایی گزارش های حسابرسی	۰.۱۳۱	۰.۲۵۱	۰.۶۰	۰.۵۴۱
نسبت کل بدهی شرکت به کل دارایی	۰.۲۱۰	۰.۰۴۱	۶.۸۴	۰.۰۰
نسبت ارزش بازار شرکت به ارزش دفتری شرکت	۰.۰۳۹	۰.۰۰۷	۷.۱۰	۰.۰۰
مقدار ثابت	-۱.۱۱۹	۰.۱۴۹	-۰.۷۹	۰.۴۱۳
R2=0.41 تعدیل شده	آمار والد=۱۲۹.۲۷			p-value=۰.۰۰۰

یافته های پژوهش

بحث و نتیجه گیری

هدف اصلی این پژوهش بررسی ابعاد تاثیر پذیری شاخص هزینه های بدهی و نقدینگی از خوانایی گزارش حسابرسی می باشد. با توجه به نتایجی که از اجرای فرضیه اول نمایش داده شده است که در آن به بررسی اثر گذاری خوانایی در گزارش های حسابرسی شرکت بر هزینه بدهی می پردازد می توان بیان داشت که رابطه مذکور در سطح معناداری ۰.۰۵ وجود دارد، لذا فرضیه اول تایید شده است. همانطور که از یافته های اماری پژوهش بدست آمده است ضریب متغیر مستقل پژوهش که همان خوانایی در گزارش های حسابرسی میباشد دارای مقدار ضریب ۰.۴۰۱ بوده است که از دیدگاه اماری نشان دهنده آن خواهد بود که در هنگامی که متغیر مستقل یک واحد تغییر داشته باشد متغیر وابسته پژوهش نیز در به انداز ۰.۴۰۱ تغییر خواهد کرد. و همچنین در ادامه بررسی نیز مشخص گردید که علامت ضریب متغیر مذکور منفی میباشد که نشان دهنده آن خواهد بود هنگامی خوانایی در گزارش های حسابرسی شرکت ها افزایش داشته باشد منجر به آن خواهد که مقدار هزینه بدهی نیز در همان شرکت ها کاهش داشته باشد و از سویی در زمانی که کاهش در سطح خوانایی گزارش های حسابرسی ایجاد شود منجر به آن خواهد شد که میزان هزینه بدهی افزایش داشته باشد. و همچنین در ادامه یافته های اماری بدست آمده مشخص گردید ضریب تعیین تعدیل شده مدل دارای مقدار ۰.۴۹ بوده است که سطح قدرت بالای مدل در توضیح آنرا نشان خواهد داد. همچنین از یافته های پژوهش نشان داده شده است که تحلیل مالی و اقتصادی بیانگر آن است که در زمانی که سطح کیفی صورت های مالی حسابرسی شده شرکت ها افزایش داشته باشد در واقع منجر به آن خواهد شد که اطلاعات با کیفیت بالاتر و همچنین قابلیت اتکا بیشتری مخابره شود که از این طریق منجر به افزایش سطح شفافیت و افشا اطلاعات در شرکتها و کاهش عدم تقارن اطلاعات خواهد شد که از این طریق میزان قابل فهم صورت های مالی شرکت ها که از اصول کیفی حسابداری نیز است افزایش خواهد یافت و از این طریق مسیرهای تامین مالی

در شرکت های مختلف از جمله عرضه سهام و همچنین اعتماد تسهیلات دهندگان به آنها نیز افزایش خواهد یافت که از این طریق هزینه های تامین مالی در شرکتها کاهش خواهد داشت و شرکت و سهامداران نیز بواسطه کاهش این هزینه های تامین مالی میزان سود سازی شرکت ها افزایش داشته و از این طریق ارزش شرکت و در نهایت ثروت سهامداران افزایش یابد. با توجه به نتایجی که از این تحقیق و فرضیه مورد بحث بدست آمده می توان اینگونه انتظار داشت که در نمونه شرکت های بازار سرمایه ایران با افزایش سطح کیفیت خوانایی در گزارش های تهیه شده توسط حسابرسان میزان تامین مالی شرکت از محل هزینه های بهره بالا کاهش خواهد یافت و در واقع هزینه های بدهی در این نمونه شرکت ها نزولی خواهد بود. در رابطه با متغیرهای کنترل نیز طبق یافته های بدست آمده می توان بیان داشت متغیرهای اهرم با نسبت بدهی به دارایی و همچنین نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری دارای رابطه معناداری در سطح اطمینان ۰.۹۵ داشته است.

با توجه به یافته های بدست آمده است در خصوص اثر گذاری خوانایی در گزارش های حسابرسی بر سطح نقدینگی شرکت ها نشان دهنده آن خواهد بود که رابطه مذکور در سطح معناداری ۰.۰۵ وجود ندارد، بنابر این فرضیه دوم تایید نشده است. همچنین یافته های بدست آمده در خصوص متغیرهای کنترل نیز نشان دهنده آن بود که سطح اهرم در شرکت ها افزایش داشته باشد منجر به آن خواهد شد هرچه میزان بدهی در شرکت ها افزایش داشته باشد منجر به آن خواهد شد که جریان نقد در شرکت ها افزایش داشته باشد و این موضوع ناشی از افزایش تسهیلات دریافتی و در نتیجه وجود جریان نقد زیاد در شرکت ها خواهد شد که از این طریق دارای رابطه مثبت و معنادار خواهد شد و همچنین نتایج در خصوص نسبت های ارزش بازار شرکت به ارزش دفتری نیز نشان دهنده آن است که هرچه میزان قیمت سهام شرکت ها افزایش داشته باشد منجر به آن خواهد که ارزش بازار سهام افزایش داشته باشد و تقاضا برای سهام شرکت ها ایجاد شود و از این طریق میزان نقدشوندگی

سطح هزینه بدهی در شرکت نیز کاهش داشته باشد که این موضوع از طریق کاهش تسهیلات مالی شرکت ها باعث افزایش قابل اتکا بودن صورت های مالی افزایش خواهد یافت، لذا به اعضا هیات مدیره شرکت ها پیشنهاد می شود که با انتخاب حسابرسان با سطح کیفی بالا منجر به آن شوند شرکت بتواند.

پیشنهادهایی برای پژوهشهای آتی

پیشنهاد می گردد در بررسی رابطه میان نقش تعدیلگری سطح کیفی خوانایی گزارش های حسابرسی را در رابطه میان در رابطه میان نقدشوندگی سهام شرکتها و هزینه بدهی در شرکت های بازار سرمایه ایران مورد بررسی قرار گیرد.

پیشنهاد می گردد در تحقیقی به بررسی رابطه میان توانایی مدیران در شرکتها و اهرم مزاد پرداخته شود و در این رابطه نیز نقش تعدیلگری عدم تقارن اطلاعات و همچنین قدرت مدیر عامل نیز مورد بررسی قرار گیرد.

پیشنهاد می گردد در پژوهشی به بررسی اثر توانایی مدیریت و قاب لیت اتکای گزارش حسابرسی بر هزینه بدهی و نقدینگی شرکت پرداخته دوره زمانی طولانیتر و همچنین در گروه صنایع جداگانه در بورس اوراق بهادار تهران بررسی شود.

فهرست منابع

- آیباقی اصفهانی، آرزو، ۱۴۰۳، بررسی تاثیر خوانایی گزارش های مالی بر نقدینگی شرکت و هزینه بدهی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، دوازدهمین کنفرانس بین المللی و ملی مطالعات مدیریت، حسابداری و حقوق، تهران، <https://civilica.com/doc/2130278>
- بهار مقدم، مهدی، جوکار، حسین (۱۳۹۷) اثر تعدیل کنندگی کیفیت حسابرسی بر تمایلات سرمایه گذاران در قیمت گذاری سهام، مطالعات تجربی حسابداری مالی، ۵۷، حساس یگانه، یحیی، یعقوبی منش، سارا (۱۳۸۲) تاثیر گزارشهای حسابرس بر قیمت سهام" مطالعات تجربی حسابداری مالی"
- حسین پور یعقوب، ایزدی نیا ناصر، محمدی خشوئی حمزه. تاثیر شاخص های عملکرد مالی و پیامدهای حسابرسی بر خوانایی گزارشگری مالی در شرکتهای پذیرفته شده در بازار سرمایه ایران. دو فصلنامه حسابداری ارزشی و رفتاری. ۱۴۰۰؛ ۶ (۱۱): ۲۵۱-۲۷۵
- رمضان احمدی، محمد، واعظ، سید علی، آرمن، سید عزیز و درسه، سید صابر. (۱۴۰۱). بررسی تأثیر سبک حسابرس بر رابطه بین خوانایی گزارشگری مالی و

سهام شرکت افزایش داشته و از این طریق میزان منابع در اختیار شرکت افزایش می یابد و در نتیجه منابع نقدینگی شرکت رشد خواهد داشت و این رابطه ها در سطح معناداری ۰.۰۵ برقرار می باشد.

مدیران با توانایی بالا اقدامات فراوانی را برای کاهش هزینه بدهی انجام می دهند، بدلیل اینکه به کاهش عدم تقارن اطلاعاتی بین مدیران و مدیران کمک می کند. زمانی که صحبت از ساختار سرمایه می شود، ارزش بازار شرکت تحت تأثیر توانایی مدیریت است. پتکوویچ و پروست (۲۰۱۸) کشف کردند که مدیران با توانایی بالا نقش اساسی در سیاست مالی شرکت دارند. باگات و همکاران (۲۰۱۱) یک مدل عامل را ایجاد نمودند که مولفه های آن شامل موضوعاتی از قبیل مالیات، هزینه های ورشکستگی و شفافیت در تامین مالی و عملکرد بود که این مدل تا به برقراری ارتباط میان قرارداد مدیر و ساختار سرمایه شرکت کمک خواهد نمود. تصمیمات مدیریتی که بدهیهای بلندمدت را کاهش میدهند منجر به کاهش مهارت مدیریتی و مالکیت سهام داخلی مدیران میشود و تهدیدات بلندمدتی را بر ای ارزشی که شرکت ایجاد میکند. مطالعات نشان می دهد که مدیران باتجربه و توانمند از بدهی بیشتری برای محافظت از سود شرکت در برابر مالیات استفاده می کنند و هزینه سرمایه را افزایش می دهند. با عنایت نظری بیان شده فرضیه اول این چنین مطرح می شود که توانایی بالای مدیران بر هزینه بدهی شرکت ها موثر بوده است.

پیشنهادات حاصل از یافته های پژوهش

در خصوص نتایج حاصل از فرضیه های پژوهش، پیشنهاد می شود:

همانطور که از یافته های فرضیه ها بدست آمده است و اثر گذاری سطح کیفی خوانایی در گزارش حسابرسان بر سطح هزینه بدهی در آن شرکت ها بیان داشت که از این طریق می توان به مدیران عامل در شرکت های مختلف بازار سهام ایران پیشنهاد نمود که با انتخاب حسابرسانی که دارای سطح بالایی از مهارت و کیفیت هستند که طبق پژوهش مختلف انجام شده در داخل کشور به شرکت ها پیشنهاد نمود از حسابرسانی همچون سازمان حسابرسی و موسسات حسابرسی رتبه الف معتمدان سازمان بورس استفاده نمایند که دارای سطح کیفی بالایی از مهارت هستند که میتوانند گزارش های حسابرسی صورت هایی مالی تهیه نمایند که دارای کیفیت خوانایی بالایی بوده و طبق استانداردهای حسابداری قابل فهم بودن صورت های مالی را افزایش خواهد داد و از این طریق یکی از ویژگی های کیفی صورت های مالی افزایش خواهد یافت. در واقع موضوع افزایش سطح کیفی صورت های مالی منجر به آن خواهد شد که

- bonds. *Global Finance Journal* Volume 51, February 2022, 100678
- Muchomba, W. (2014). The Effects of 'Non-Clean' audit Opinion on Financial Returns of Firms Listed at the Nairobi Securities Exchange. Work Paper, University of Nairobi Chinese and Foreign Countries. 2014 Seventh International Joint Conference on Computational Sciences and Optimiz
- Pound, G. D. (1981). "A note on audit report readability", *Accounting and Finance*, 21,
- Rjiba, H., Saadi, S., Boubaker, S., & Ding, X. S. (2021). Annual report readability and the cost of equity capital. *Journal of Corporate Finance*, 67, 101902. <https://doi.org/10.1016/j.jcorpfin.2021.101902>
- Smith, Kecia. (2016). Tell Me More: A Content Analysis of Expanded Auditor Reporting in the United Kingdom (Doctoral dissertation), Texas, USA, Texas A&M University.
- Church, Bryan. Davis, Shawn. McCracken, Susan. (2011). "The auditor's reporting model: A literature overview and research synthesis", *Accounting Horizons*, 22, 1.
- Tan, Hun-Tong. Ying, Wang Elaine. Zhou, Bo. (2015). "How Does Readability Influence Investors' Judgments? Consistency of Benchmark Performance Matters", the *Accounting Review*, 90.
- آگاهی بخشی قیمت سهام. بررسی های حسابداری و حسابرسی: doi: 311-338. 29(2), 10.22059/acctgrev.2022.328009.1008583
- شادمان، مصطفی، جمال زاده، ابوالقاسم (۱۳۹۲) حسابداری مالی رفتاری در اولین کنفرانس ملی حسابداری و مدیریت. طاهری، ماندانا و شیخ زاده، غزاله. (۱۴۰۲). اثر تعدیلی کیفیت سود و کیفیت حسابرسی بر رابطه خوانایی گزارش های مالی با هزینه تأمین مالی شرکت های عضو بورس اوراق بهادار تهران. نشریه پژوهش های حسابداری مالی: doi: 33-58. 15(4), 10.22108/far.2024.139427.2002
- علی خانی، رضیه، مران جوری، مهدی و داوودی، سمانه. (۱۴۰۰). ویژگی های کمیته حسابرسی و خوانایی گزارش حسابرسی بررسی های حسابداری و حسابرسی: doi: 80-101. 28(1), 10.22059/acctgrev.2021.303906.1008381
- مشایخ، شهناز، حکمت، هانیه و جمشیدی، پروانه. (۱۴۰۳). بررسی اثر خوانایی گزارش های مالی بر تاخیر گزارش حسابرسی، بندهای توضیحی و حق الزحمه حسابرسی. پژوهش های حسابرسی حرفه ای، 5(17), 36-57. doi: 10.22034/jpar.2024.2017938.1257
- ورمزیار، نسربین و ملانظری، مهناز. (۱۴۰۴). بررسی تعیین کننده های خوانایی گزارشگری مالی با استفاده از روش مرور سیستماتیک (مورد مطالعه: بازار سرمایه ایران) پژوهش های تجربی حسابداری. 15(2), 89-124. doi: 10.22051/jera.2025.47183.3242
- Ajina, A., Laouiti, M., & Msolli, B. (2016). Guiding through the Fog: Does annual report readability reveal earnings management?. *Research in International Business and Finance*, 38: 509-516.
- Bai, X., Dong, Y. & Hu, N. (2019). Financial report readability and stock return synchronicity. *Applied Economics*, 51(4), 346-363.
- cikg, F., Giannozzi, A., Marzi, G., & Altman, E., (1990). Rethinking SME default prediction: A systematic literature review and future perspectives. *Scientometrics*, 126(3), 2141-2188
- Gray, Glen. Turner, Jerry. Coram, Paul. Mock, Theodore. (2011). "Perceptions and misperceptions regarding the unqualified auditor's report by financial statement preparers, users, and auditors", *Accounting Horizons*, 25, 4.
- Mareque, M., López-Corrales, F., & Fiestras, G. (2015). Do Auditors Make Mistakes When They Write Audit Reports? An Empirical Study Applied to Spanish Non-Listed Firms Economic Research- *Ekonomiska Istraživanja*, 28 (1), 204-225.
- Martin Lebelle, Souad Lajili Jarjir, Syrine Sassi (2022) The effect of issuance documentation disclosure and readability on liquidity: Evidence from green

Accounting Knowledge & Management Auditing
Vol. 16/ No. 64/ Winter 2027

Investigating the Impact Dimensions of Debt Cost Index and Liquidity Criteria on the Readability of Audit Reports

Mustafa Khadem Al-Husseini

Department of Accounting & Finance, ST. C., Islamic Azad university, Tehran, Iran.
moostafakhadem1346@gmail.com

Ali Baghani

Department of Accounting & Finance, ST. C., Islamic Azad university, Tehran, Iran.
(Corresponding Author)
a_baghani@iau.ac.ir

Abstract

The main objective of this study is to investigate the dimensions of the impact of debt and liquidity cost indices on audit report readability. The statistical population of the study was companies listed in the Iranian capital market during the fiscal period 2015-2023. The sampling method used in this study was screening, in which companies that did not meet the requirements were eliminated, and finally 125 companies were included in the final sample. The research method used in this study was to collect library information and also use the database of the Stock Exchange Organization, and the data were examined post-event. The regression method used was multivariate and the data structure used was also in the form of a panel, and regression assumptions were examined for the implementation of the regression. Two hypotheses were proposed to carry out the study. The results of this study showed that based on the first hypothesis of the study, the debt cost is affected by the readability of the audit report, and the result of the second hypothesis showed that the company's liquidity is not affected by the readability of the audit report.

Keywords: debt, liquidity, audit, audit report

